

CWPharma

Eläin- ja ihmislääkkeiden käyttömäärät

8.6.2021

Terhi Lehtinen, Ylilääkäri, Fimea

CWPharma – projektin lääkkeiden käyttömäärät

CWPharmassa tutkittiin noin 70 pääasiassa ihmiskäytössä olevaa lääkettä ja noin 10 pääasiassa eläinlääkintäkäytössä olevaa vaikuttavaa ainetta, joiden käyttömäärät haluttiin kerätä vuosilta 2015, 2016 ja 2017 Itämeren valuma-alueiden valtioista. (lähes 1000 ATC koodia)

Lääkemäärä haluttiin tietää massana (kg/vuosi)

Kulutuskilogrammeja pyydettiin osallistuvien maiden kulutusluvusta vastaavilta tahoilta

Kulutustilvut

Useat EU:n (lääke)viranomaiset julkaisevat ATC koodiston mukaista kulutustietoa väestötasolla, joka on laskettu DDD luvun avulla, tästä voi laskea kulutetun lääkemäärän kilogrammoina joillekin lääkeaineille.

Mutta,

- kaikille vaikuttaville aineille ei ole määritetty DDD arvoa
 - kaikille lääkeainemuodoille ei ole määritetty DDD arvoa
 - DDD ei ole massamuodossa vaan esim. annosyksikkö, jonka vahvuus saattaa vaihdella
-
- DDD muotoisen datan konversio massaksi sisältää runsaasti virhemahdollisuuksia

Kulutustietojen ongelmakohtia

- Yhdistelmävalmisteet, esim. verenpainelääkkeet
- Saman vaikuttavan aineen enantiomeerit (esim. omepratsoli/esomepratsoli, ibuprofeeni/dexibuprofeeni, sitalopraami/essitalopraami)
- Pro-drug, metabolia-asiat (mesalatsiini/olsalatsiini, cetiritsiini/hydroksitsiini)
- Luonnollinen erittyminen (hormonit)
- Muut lähteet

Tuloksia

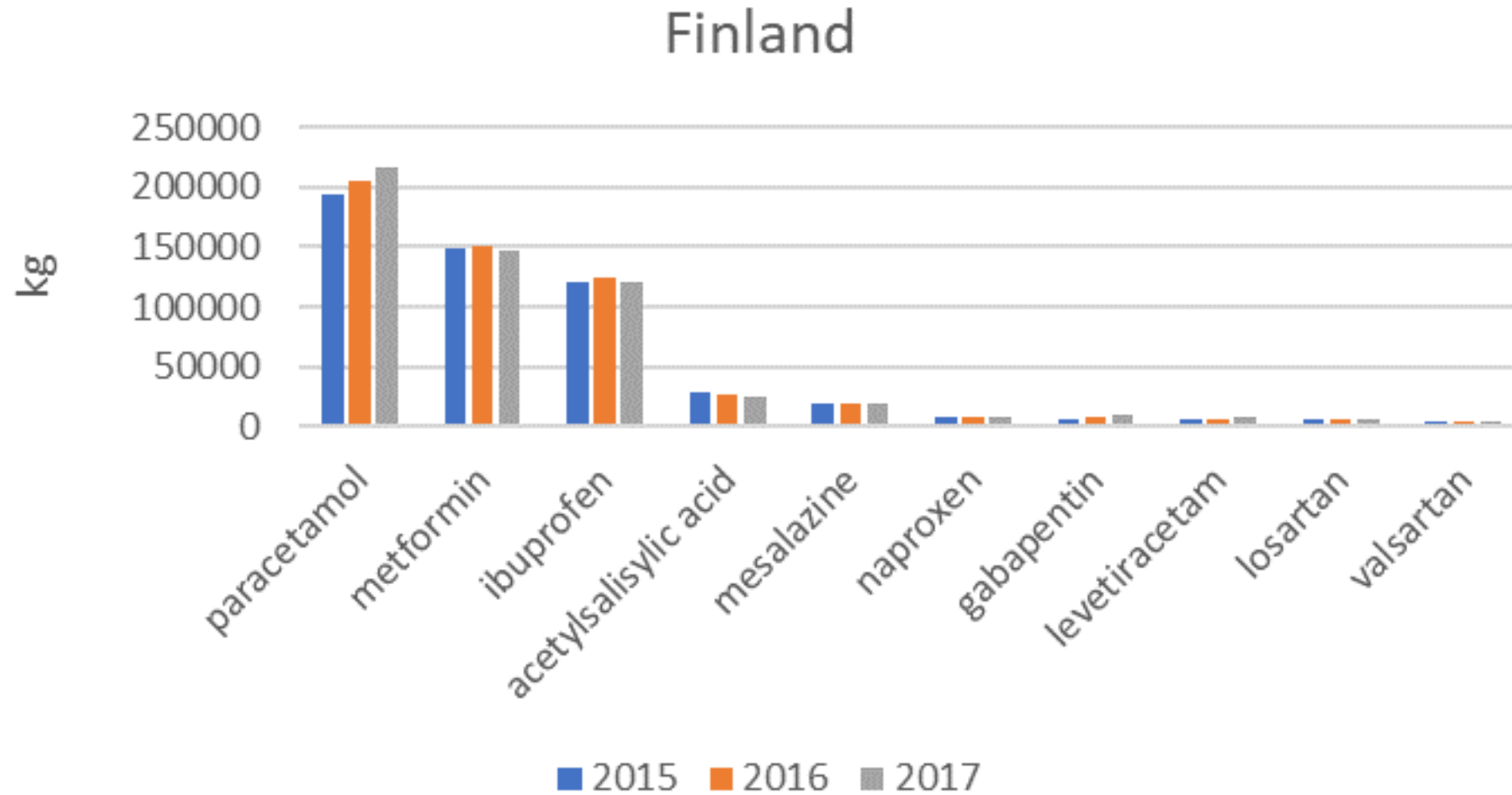
Ihmislääkkeet:

- Täydelliset tiedot: Suomi, Ruotsi, Viro, Latvia
- Epätäydelliset tiedot: Saksa, Tanska, Liettua
- Ei tietoja: Puola, Venäjä, Valko-Venäjä

Eläinlääkkeet

- antibiooteista löytyi tietoja parhaiten, muiden eläinlääkkeiden osalta huonosti

CWPharman lääkkeitä eniten käytetyt – Suomi

Huomioita ihmislääkkeiden käyttömääristä

- Projektissa mukana olevista valmisteista parasetamoli, ibuprofeeni, asetyylisalisyylihappo ja metformiini olivat eniten käytettyjä lääkkeitä
- 10 käytetyimmän lääkkeen joukossa oli tyypillisesti verenpainelääkkeistä jokin sartaani (valsartaani, telmisartaani, losartaani)
- 10 käytetyimmän lääkkeen joukossa oli vähintään yksi epilepsialääke (levetirasetami, karbamatsepiini, gabapentiini)
- Mesalatsiini oli usein käytetyimpien lääkkeiden listalla
- Eläinlääkkeet eivät yltäneet 10 eniten käytetyn listalle

Kulutustiedot: eläinlääkkeet, tukkumyynti kg/v

Country	Year	Florfenicol	Tiamulin hydrogenfumarate	Tylosin	Lincomycin	Fenbendazole	Toltrazuril	Carprofen	Emamectin-benzoate	Ivermectin
Finland	2015	72	23	518	116	1760	190	256	1	20
	2016	55	13	468.4	73	1586	199	274	1	14
	2017	97	14	341.1	258	1468	268	262	1	12
Sweden	2015	0	153	320	0	440	85	421	-	-
	2016	0	143	328	0	519	85	417	-	-
	2017	0	76	379	0	616	183	392	-	-
Latvia	2015	7	655	533	21	-	-	-	-	-
	2016	12	556	328	9	-	-	-	-	-
	2017	14	846	415	32	-	-	-	-	-
Estonia	2015	8	931	142	311	39	46	16	0	-
	2016	14	728	81	127	43	44	15	0	-
	2017	27	692	44	154	58	50	18	0	-
Denmark*	2015	1224	9754	7197	2329	-	-	-	-	-
	2016	1351	9647	7 926	2061	-	-	-	-	-
	2017	1481	9315	9203	2270	-	-	-	-	-
Lithuania*	2017	112	279	451	198	-	-	-	-	-
Poland*	2017	7752	37 789	19 807	6835	2159	698	259	-	-

Kulutustiedot: eläinlääkinnässä käytetyt CWPharman ”ihmislääkkeet”, kg/vuosi

	Doxycycline	Sulfadiazine	Sulfamethoxazole	Telmisartan	Trimethoprim	Omeprazole/esomeprazole	Tetracycline	Furosemide	Ketoprofen	Progesterone
Finland										
2015	42	1761	10	0	376	54	0	24	646	21
2016	2	1745	1	0	364	54	0	24	637	21
2017	2	1714	0	0	362	60	0	25	642	21
Sweden										
2015	43	695	0	1	208	21	-	-	-	-
2016	37	654	0	1	208	40	-	-	-	-
2017	66	636	0	2	205	90	-	-	-	-
Latvia										
2015	1230	70	-	-	65	368	220	-	-	-
2016	711	71	-	-	47	384	247	-	-	-
2017	806	48	-	-	40	390	188	-	-	-
Lithuania*										
2017	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Denmark*										
2015	17 745	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	16 990	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	10 955	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Pohdintaa

- Lääkkeiden ja erityisesti eläinlääkkeiden käyttömäärien selvittäminen julkisista lähteistä (massana) on haastavaa Itämeren ympärysvaltioissa.
- Lääkkeiden kulutus on perustieto, kun tutkitaan lääkkeen kulkeutumista ympäristöön ja ympäristövaikutuksia.
- Olisi toivottavaa että lääkekulutustietoja julkaistaisiin myös massa-yksiköinä.

Estuário
10.6.2023